

EESTI PSÜHHOLOOGIDE LIIDU KUTSE ANDMISE KORD spordipsühholoogi kutsetele

1 ÜLDOSA

1.1 Kutse andmise kord (edaspidi kord) reguleerib spordipsühholoog, tase 7 kutse andmise korraldamist.

1.2 Iga kutse kompetentsusnõuded on kehtestatud kutsestandardis. Kompetentsuse hindamise positiivse tulemusena väljastatakse kutsetunnistus.

1.3 Kutse taotlemine ja tõendamine on taotlejale tasuline (vastavalt kutseaduse § 17 lõikele 2), tasu suuruse kalkuleerib kutse andja ja kinnitab Tervishoiuvaldkonna Kutseõukogu (edaspidi kutseõukogu).

1.4 Korra ja selle muudatused kinnitab kutseõukogu ning need jõustuvad kutseõukogu koosolekule järgneval kutse andmise väljakuulutamisel (v.a kutsekomisjoni koosseisu muudatused, mis jõustuvad kutseõukogu otsuse tegemise hetkest).

1.5 Kutse andmisel järgitakse elukestva õppe põhimõtet – tunnustatakse inimeste oskusi ja teadmisi sõltumata nende omandamise ajast, kohast ja viisist ning tagatakse võrdsed võimalused kompetentsuse hindamisel ja tunnustamisel.

1.6 Kutse andmise alane nõustaja ja haldusjärelevalve teostaja on Kutsekoda.

2 KUTSE TAOTLEMISE JA TAASTÕENDAMISE EELTINGIMUSED JA ESITATAVAD DOKUMENDID

2.1 Kutse spordipsühholoog, tase 7 taotlemise eeltingimused on:

- a) Magistrikraad psühholoogias, mis on saadud pärast 5-aastast (300 EAP) psühholoogiaõpet. Haridusnõudele vastamise tõendamiseks tuleb esitada kõrgharidust tõendavate ülikoolidiplomite koopiad nimetatud mahus õpingute läbimise kohta psühholoogia erialal.
- b) Läbitud õppekava peab katma kõiki õppekava komponente, mis on esitatud spordipsühholoogi kutse taotleja hindamisstandardi Tabelis 1 ning vastama Tabelis 1 kirjeldatud ainepunktide mahtudele.
- c) Spordipsühholoogi poolt juhendatud erialapraktika läbimine spordipsühholoogia valdkonnas. Praktika kestus on 12 kuud (1170 töötundi) või sellele vastav hulk ainepunkte (45 EAP).
- d) Nõusolek oma tööalases tegevuses juhinduda kutse-eesituse nõuetest. .

2.2 Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid:

- a) Spordipsühholoogi kutse taotlemise avaldus.
- b) Spordipsühholoogi kutse taotleja erialane CV.
- c) Koopia haridust tõendavatest dokumentidest psühholoogia erialase magistritaseme õpingute läbimise kohta. Tõendamiseks tuleb esitada ülikoolidiplomite juurde kuuluvate akadeemiliste õiendite koopiad koos spordipsühholoogi kutse taotleja haridusanalüüsi tabeliga. Kui ülikooliõpingutes jääb hindamisstandardis nõutavaid aineid puudu, saab nende asemel arvestada ülikooliõpingutest eraldiseisva täiendusõppe korras läbitud kursusi, mis sobivad erialaseks täienduseks. Sellisel juhul tuleb esitada täiendusõppena läbitud kursuste kohta tunnistuste koopiad.

- d) Kutselise spordipsühholoogi poolt juhendatud spordipsühholoogia erialapraktika läbimist tõendavad dokumendid. Esitada tuleb spordipsühholoogi kutse taotleja juhendatud erialapraktika kokkuvõte ja spordipsühholoogi kutse taotleja praktikajuhendaja hinnang juhendatava kompetentsuse kohta.
- e) Professionaalse filosoofia kirjeldus, milles taotleja reflekteerib oma erialase tegevuse eesmärgid ning erialast tegevust juhtivaid väärtushinnanguid ja hoiakuid. Professionaalse filosoofia kirjeldus on aluseks hindamisstandardis sätestatud kompetentside tõendamisele.
- f) Allkirjastatud eetikavanne.
- g) Maksekorralduse koopia või muu tõend kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

2.3 Õpingute ja töökogemuse arvestamine

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid.

- a) Kui erialastes õpingutes jääb hindamisstandardis nõutavaid aineid puudu, saab nende asemel arvestada iseseisva täienduse korras läbitud õpinguid, mis on akrediteeritud erialase täiendusena.
- b) Kui ülikooliprogrammis oli praktikat vähem kui 6 EAP, saab puuduva mahu asemel arvestada ülikoolijärgset erialast töökogemust, mis dokumenteeritakse sarnaselt juhendatud erialapraktikale.
- c) Kui ülikooliprogrammis oli praktikat rohkem kui 6 EAP, saab 6 EAP ületavat praktika osa arvestada ülikoolijärgse juhendatud erialapraktikana.

2.4 Taotlemise dokumente menetletakse haldusmenetluse seaduse sätetele vastavalt, arvestades korrast tulenevaid täpsustavaid tingimusi.

3 TAOTLEJA KOMPETENTSUSE HINDAMINE

3.1 Taotleja kompetentsuse hindamise korraldus, hindamiskriteeriumid ja -vormid on esitatud spordipsühholoogi kutse taotleja hindamisstandardis.

3.2 Kutse spordipsühholoog, tase 7 hindamismeetodid:

- a) kirjalik eneseanalüüs: professionaalse filosoofia kirjeldus
- b) struktureeritud vaatlus töösituatsioonis: juhendatud erialapraktika juhendaja hinnang
- c) kirjalik ülesanne: valikvastustega test
- d) kirjalik ülesanne: etteantud juhtumikirjelduse põhjal kirjaliku juhtumianalüüsi koostamine ja selle suuline kaitsmine
- e) intervjuu: ettevalmistatud teemadel intervjuu
- f) töösoorituse näited koos eneseanalüüsiga: koolitaja portfoolio (valitava kompetentsi tõendamiseks)

4 KUTSE ANDMISE VÄLJAKUULUTAMINE

4.1 Kutse andja kuulutab kutse andmise välja üks kord aastas.

4.2 Kutse andja loob oma kodulehele kataloogi „Kutse andmine“, kus avalikustab ajakohase teabe:

- a) avalduste ja dokumentide vastuvõtu koha ja tähtajad ning esitamise viisid,
- b) hindamiste toimumise ajad,
- c) tasu suuruse kutse andmisega seotud kulude katteks,
- d) muu kutse andmise korraldust ning tingimusi puudutav teave.

4.3 Kutsekomisjon töötab välja dokumentide menetlemise korra ja esitab kutse andjale kinnitamiseks.

4.4 Dokumentide menetlemise korras sätestatakse:

- a) avalduste ja dokumentide registreerimine,
- b) dokumentide olemasolu ja nõuetele vastavuse kontroll,
- c) dokumentide menetlemisega seotud tähtajad, sh dokumentide esitamisel ilmnunud puuduste kõrvaldamise tähtaeg ning taotleja teavitamine. (Kutsekomisjon võib jätta avalduse läbi vaatamata, kui puudusi ei kõrvaldata tähtaegselt)
- d) dokumentide säilitamise kord ja tähtajad.

5 KUTSE ANDMISE OTSUSTAMINE JA KUTSETUNNISTUSE VÄLJASTAMINE

5.1 Kutsekomisjon teeb kutse andmise või mitteandmise otsuse hindamistulemuste põhjal iga taotleja kohta eraldi.

5.2 Kutse andja teatab otsusest taotlejale. Kutse mitteandmise otsust põhjendatakse kirjalikult.

5.3 Taotlejal on õigus esitada kaebus hindamisprotsessi kohta kutsekomisjonile.

5.4 Taotlejal on õigus vaidlustada kutsekomisjoni otsus kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise kohta haldusmenetluse seaduses sätestatud tingimustel ja korras vaide esitamisega kutse andjale või kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seaduse alusel.

5.5 Taotlejal on õigus kutsekomisjoni vaideotsus edasi kaevata halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras halduskohtusse.

5.6 Kutse andja sisestab kutse taotleja ees- ja perekonnanime ning isikukoodi, selle puudumisel sünniaja, kutsetunnistuse väljaandja, antud kutse ja kutsetaseme ning kehtivusaja alguse ja lõpu kutseregistrisse 10 tööpäeva jooksul, arvates kutseregistrisse kande tegemise aluseks oleva otsuse tegemisest. Trükitud kutsetunnistused väljastab kutse andjale Kutsekoda.

5.7 Kutse andja väljastab kutsetunnistuse 30 päeva jooksul pärast kutse andmise otsuse vastuvõtmist.

5.8 Kutse andjal on kutsekomisjoni ettepanekul õigus tunnistada kutsetunnistus kehtetuks, kui:

- a) kutsetunnistus on saadud pettuse teel;
- b) kutsetunnistus on välja antud võltsitud või valeandmeid sisaldava dokumendi alusel;
- c) kutset omava isiku tegevus ei vasta kutsestandardiga sätestatud normidele.

5.9 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel peab kutsekomisjon andma isikule võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamuse ja vastuväited.

Kutsekomisjon võib kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel tugineda kolmandate isikute (nt aukohus) seisukohtadele.

5.10 Kutsetunnistuse kehtetuks tunnistamisel kustutatakse see kutseregistrist ning kutse andja teatab otsusest asjaomasele isikule tähtkirjaga ja avaldab sellekohase kuulutuse Ametlikes Teadaannetes (<http://www.ametlikudteadaanded.ee/>).

5.11 Kutsetunnistuse omanik võib taotleda kutsetunnistuse duplikaadi väljaandmist kutse andjalt.

6 KUTSETUNNISTUSE KEHTIVUSAEG

6.1. Kõik spordipsühholoogi kutsetunnistused kehtivad seitse aastat alates kutsekomisjoni otsuse tegemise kuupäevast.

7 KUTSEKOMISJON

7.1 Kutse andja moodustab kutse andmise erapooletuse tagamiseks kutsekomisjoni. Kutsekomisjoni volitused kehtivad kutse andja kutse andmise õiguse kehtivuse lõppemiseni. Kutsekomisjon töötab välja kutsekomisjoni töökorra. Kutsekomisjon lähtub oma töös kutseeadusest, kutse andmise korrast ja kutsekomisjoni töökorrast, kutsestandardist jm. kutse andja kehtestatud juhenditest. Kutsekomisjoni tööd korraldab kutse andja.

7.2 Kutsekomisjoni koosseisu kuuluvad:

- a) Tööandjate esindaja
Paavo Pauklin, SA Noored Olümpiale asutaja ja juhatuse liige
- b) Töötajate/spetsialistide esindaja ja koolitajate esindaja
Aave Hannus, PeaTreener OÜ psühholoog ja Tartu Ülikooli spordipsühholoogia lektor
- c) Töötajate/spetsialistide esindaja ja koolitajate esindaja
Snezana Stoljarova, ESTipp OÜ psühholoog ja Tallinna Ülikooli külalislektor
- d) Siduserialade esindaja
Margit Tamm, Psühhiaatria ja Psühhoterapia Keskus Sensus kliiniline psühholoog, psühhoterapeut ja superviisor
- e) Erialaliidu esindaja
Jorgen Matsi, Eesti Psühholoogide Liidu liige, psühholoog
- f) Riigi esindaja
Käthlin Mikiver, Sotsiaalministeeriumi rahvatervise osakonna peaspetsialist vaimse tervise alal (tbc)

7.2 Nõuded kutsekomisjoni liikmetele

- a) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet kutsesüsteemist.
- b) Kutsekomisjoni liige peab omama ülevaadet spordipsühholoogia kutsealast
- c) Kutsekomisjoni liige peab tegutsema erapooletult.

8 HINDAMISKOMISJON

8.1 Kutsekomisjon moodustab kutse taotleja kompetentsuse hindamiseks hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjon koosneb vähemalt kolmest liikmest. Hindamiskomisjoni liikmete kompetentsus peab kogumis vastama järgmistele nõuetele:

- a) spordipsühholoogia alane kompetentsus,
- b) kutsesüsteemialane kompetentsus,
- c) hindamisalane kompetentsus,

8.2 Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

9 KUTSE ANDMISE DOKUMENTEERIMINE JA DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

Kutse andja dokumenteerib kutse andmisega seotud tegevuse Kutsekoja välja töötatud dokumendivormide järgi ja määratud ulatuses ning dokumente säilitatakse Kutsekoja kinnitatud arhiveerimiskorras sätestatud aja jooksul, kui õigusaktides ei ole tähtaegu sätestatud.